

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 21.12.2006 r.
C(2006)7074

SPRAWOZDANIE KOMISJI

**W SPRAWIE WYKONANIA ZALECENIA KOMISJI (2003/361/WE) Z DNIA 6 MAJA
2003 R. DOTYCZĄCEGO DEFINICJI MIKROPRZEDSIĘBIORSTW ORAZ
MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW**

EN

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	3
2.	PODSUMOWANIE GŁÓWNYCH DZIAŁAŃ PODJĘTYCH PRZEZ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE, EBI I EFI	4
2.1	Informacje dotyczące środków wykonawczych.....	4
2.2	Informacje dotyczące pierwszych wyników	4
2.3	Kwestie poruszone przez państwa członkowskie.....	5
2.4	Informowanie opinii publicznej	5
3.	PODSUMOWANIE GŁÓWNYCH DZIAŁAŃ PODJĘTYCH PRZEZ KOMISJĘ...	5
3.1	Stosowanie definicji MŚP w programach i polityce	5
3.2	Informowanie opinii publicznej i organów administracji	6
3.2.1	Utworzenie funkcjonalnej skrzynki pocztowej	6
3.2.2	Publikacja poradnika dla użytkowników	6
4.	WNIOSKI	6

SPRAWOZDANIE KOMISJI

W SPRAWIE WYKONANIA ZALECENIA KOMISJI (2003/361/WE) Z DNIA 6 MAJA 2003 R. DOTYCZĄCEGO DEFINICJI MIKROPRZEDSIĘBIORSTW ORAZ MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

1. WPROWADZENIE

W maju 2003 r. Komisja przyjęła zalecenie dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)¹, zwane dalej „zaleceniem”. Zastąpiło ono poprzednie zalecenie² od dnia 1 stycznia 2005 r. W zaleceniu wzywa się państwa członkowskie, Europejski Bank Inwestycyjny (zwany dalej „EBI”) i Europejski Fundusz Inwestycyjny (zwany dalej „EFI”) do przestrzegania tytułu I załącznika do zalecenia (zwanego dalej „załącznikiem”) w ich programach skierowanych do mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

Dokonano przeglądu definicji w celu uwzględnienia zmian gospodarczych od 1996 r., promujących innowacje i wzmacniających partnerstwa. Zmiany gospodarcze dotyczące cen i produktywności znajdują odzwierciedlenie w znacznym wzroście progów finansowych. Innowacje i partnerstwa były promowane poprzez szereg nowych środków, pozwalających na uprzywilejowane traktowanie niektórych inwestorów (takich jak spółki kapitałowe typu venture capital), jak i poprzez szczególne przepisy dla uniwersytetów i ośrodków naukowo-badawczych typu non profit.

Nowa definicja ma na celu zagwarantować, że środki wsparcia są przyznawane tylko tym przedsiębiorstwom, które ich naprawdę potrzebują. W związku z tym wprowadzono rozróżnienie między różnymi typami przedsiębiorstw (*niezależne, partnerskie i związane*) w celu uwzględnienia zdolności MŚP do korzystania z finansowania zewnętrznego.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 zalecenia, państwa członkowskie, EBI i EFI zostały poproszone o powiadomienie Komisji do dnia 31 grudnia 2004 r. o wszelkich środkach, jakie podjęły w celu jego wykonania. Zostały one również poproszone o przekazanie Komisji najpóźniej do dnia 30 września 2005 r. informacji dotyczących pierwszych wyników wykonywanego zalecenia.

Artykuł 9 załącznika stanowi, że na podstawie przeglądu stosowania definicji zawartej w tym zaleceniu, który miał być dokonany do 31 marca 2006 r., przy uwzględnieniu wszelkich zmian art. 1 dyrektywy 83/349/EWG dotyczących definicji przedsiębiorstw związanych w znaczeniu tej dyrektywy, Komisja, jeśli zajdzie potrzeba, dostosuje definicję zawartą w tym zaleceniu, w szczególności pulapy obrotu i całkowity bilans roczny, w celu uwzględnienia doświadczeń i zmian gospodarczych we Wspólnocie.

¹ 2003/361/WE, Dz.U. L 124 z 20.5.2003, str. 36.

² 96/280/WE, Dz.U. L 107 z 30.4.1996, str. 4.

Uwzględniając powyższy wymóg, w niniejszym sprawozdaniu dokonano przeglądu stosowania nowej definicji w oparciu o stan z końca marca 2006 r. Sprawozdanie zawiera podsumowanie głównych działań podjętych przez państwa członkowskie, EBI, EFI oraz przez Komisję i wskazuje na te obszary zalecenia, na które w przyszłości prawdopodobnie trzeba będzie zwrócić większą uwagę.

Chociaż na początku jej stosowania wystąpiły pewne trudności z interpretacją, pierwsze wyniki wykonywania zalecenia wydają się potwierdzać, że nowa definicja lepiej odpowiada różnym kategoriom MŚP i lepiej uwzględnia realia ekonomiczne dzięki analizie powiązań między przedsiębiorstwami.

2. PODSUMOWANIE GŁÓWNYCH DZIAŁAŃ PODJĘTYCH PRZEZ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE, EBI I EFI

2.1 Informacje dotyczące środków wykonawczych

W grudniu 2004 r. Komisja wezwała państwa członkowskie, EBI i EFI do złożenia sprawozdania ze środków wykonawczych zgodnie z wymogami art. 4 ust. 2 zalecenia. Po kilku wezwaniach Komisja otrzymała dotychczas odpowiedzi od dwudziestu trzech państw członkowskich, EBI i EFI.

Wszystkie państwa członkowskie, które udzieliły odpowiedzi, powiadomiły Komisję o przyjęciu definicji MŚP określonej w zaleceniu do ich systemów prawnych, przy czym we wszystkich przypadkach datę wejścia w życie ustalono na dzień 1 stycznia 2005 r. Rodzaj stosowanego instrumentu prawnego jest zróżnicowany - od instrumentów tzw. prawa miękkiego (zalecenia lub *okólniki*) do ustaw krajowych. Jedno państwo członkowskie podało, że przyjęło „dynamiczne odesłanie”, wskazując w swoim ustawodawstwie krajowym na zbieżność jego definicji MŚP z definicją obowiązującą na poziomie europejskim.

Jedno państwo członkowskie ustanowiło pułap liczby osób zatrudnionych i progi finansowe dla kategorii mikroprzedsiębiorstw, które są niższe od zalecanych, w celu lepszego dopasowania obecnego prawodawstwa krajowego i cech szczególnych sektorów.

EBI i EFI złożyły Komisji sprawozdanie ze stosowania nowej definicji MŚP do rodzajów prowadzonej przez nie działalności. Zarówno EBI, jak i EFI zastosowały definicję w obszarach swojej działalności.

2.2 Informacje dotyczące pierwszych wyników

Państwa członkowskie, EBI oraz EFI zostały też wezwane do powiadomienia Komisji do dnia 30 września 2005 r. o pierwszych wynikach stosowania nowej definicji MŚP. Do tego dnia tylko dziewięć państw członkowskich było w stanie przedłożyć pewne wyniki, co głównie wynikało z krótkiego okresu stosowania definicji.

Wstępna analiza dokonana przez autonomiczny region jednego z państw członkowskich, która dotyczyła porównania liczby MŚP objętych nową definicją MŚP z danymi odnoszącymi się do poprzedniej definicji, zdaje się wskazywać, że liczba firm - które na skutek zmiany definicji przeszły z jednej kategorii do drugiej - jest bardzo ograniczona. Te wnioski potwierdzają opinie Komisji, że mimo wprowadzenia nowego kryterium zależności znaczny wzrost progów daje dużej liczbie przedsiębiorstw możliwość zachowania statusu MŚP.

2.3 Kwestie poruszone przez państwa członkowskie

Państwa członkowskie podniosły szereg kwestii dotyczących stosowania nowej definicji. Większość z tych kwestii odnosi się do spraw omawianych w czasie sporządzania zalecenia, takich jak ustalenie różnych progów i/lub kryteriów dla poszczególnych sektorów.

Jednakże niektóre kwestie są nowe:

jedno państwo członkowskie uznało, że nie powinno się wymagać od organów lokalnych spełnienia progu liczby mieszkańców w celu skorzystania z wyjątku przewidzianego w art. 3 ust. 2 lit. d) załącznika³;

dwa państwa członkowskie wskazały na niepewność co do stosowania zasady 2 lat (art. 4.2 załącznika) w celu obliczenia pułapów liczby osób zatrudnionych i kwot finansowych w przypadku nabycia lub połączenia przedsiębiorstw⁴;

jedno państwo członkowskie wyraziło żal, że szereg koncepcji zawartych w zaleceniu nie zostało szczegółowo określonych (np.: *organy publiczne, anioły biznesu, inwestorzy instytucjonalni* itp.). W tych przypadkach zamieszcza się odesłanie do tekstów europejskich, jeśli istnieją, lub do tekstów krajowych. Prowadzi to jednak do problemów przy stosowaniu zalecenia, w szczególności jeśli w ustawodawstwie krajowym nie ustanowiono odpowiednich definicji niektórych z tych koncepcji, jak w przypadku tego państwa członkowskiego.

2.4 Informowanie opinii publicznej

Większość państw członkowskich podjęła inicjatywy w celu dostarczenia opinii publicznej niezbędnych informacji dotyczących definicji i wyjaśnienia kwestii poruszonych przez przedsiębiorców. Generalnie przedsiębiorcy uważają, że poradnik dla użytkowników dla MŚP (niżej wymieniony) jest przydatnym narzędziem i został on przez nich rozprowadzony na znaczną skalę.

3. PODSUMOWANIE GŁÓWNYCH DZIAŁAŃ PODJĘTYCH PRZEZ KOMISJĘ

Komisja podjęła różne działania związane z nową definicją MŚP.

3.1 Stosowanie definicji MŚP w programach i polityce

Komisja podjęła środki w celu dostosowania programów i polityki do nowej definicji MŚP, w szczególności w trzech obszarach: polityce konkurencji (pomoc państwa), badaniach i rozwoju (7. Program Ramowy Badań i Rozwoju Technologicznego) i polityce spójności. W dziedzinie pomocy państwa nowa definicja MŚP została włączona do rozporządzenia dotyczącego wyłączenia grupowego MŚP⁵. W dziedzinie badań i rozwoju formularze wniosków zostały dostosowane w celu uwzględnienia nowego kryterium definicji. Ponadto

³ Artykuł 3 ust. 2 lit. d) załącznika stanowi, że przedsiębiorstwo może być sklasyfikowane jako niezależne, nawet jeśli osiąga lub przekracza próg 25 % przez między innymi niezależne organy lokalne, jeżeli ich roczny budżet wynosi mniej niż 10 milionów euro i obejmuje mniej niż 5000 mieszkańców.

⁴ Przekroczenie pułapów finansowego lub zatrudnienia zmienia status MŚP tylko, jeśli ma miejsce w dwóch kolejnych okresach obrachunkowych.

⁵ Rozporządzenie 70/2001, Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 33-42.

zalecono państwom członkowskim stosowanie nowej definicji podczas wdrażania ich programów z zakresu polityki spójności.

3.2 Informowanie opinii publicznej i organów administracji

3.2.1 Utworzenie funkcjonalnej skrzynki pocztowej

Komisja stworzyła funkcjonalną skrzynkę pocztową (entr-sme-definition@cec.eu.int), która jest do dyspozycji opinii publicznej od 2003 r., na którą można przysyłać wszelkie pytania dotyczące definicji MŚP. DG ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu odpowiada za udzielanie odpowiedzi. Od czasu przyjęcia zalecenia Komisja otrzymała ponad 250 zapytań lub reakcji na nie, w tym wiele bardzo szczegółowych pytań dotyczących jego stosowania w konkretnych sytuacjach. Komisja odpowiedziała na wszystkie z nich, udzielając wyjaśnień.

Niektóre powtarzające się kwestie dotyczyły stosowania lub interpretacji, jak poniżej:

- uzasadnienie i metoda obliczania pułapów finansowych i liczby osób zatrudnionych;
- okres, który należy uwzględnić przy obliczaniu danych dla przedsiębiorstwa;
- powiązanie między przedsiębiorstwami poprzez osoby fizyczne działające na tym samym odpowiadającym rynku lub na rynkach pokrewnych.

Obecnie odpowiedzi na większość z tych pytań można znaleźć w wymienionym poniżej poradniku.

3.2.2 Publikacja poradnika dla użytkowników

Komisja opublikowała poradnik dla użytkowników w 22 językach (20 języków UE oraz islandzki i norweski), aby przedstawić zmiany w nowej definicji i wyjaśnić ich powody. Poradnik dla użytkowników podaje metodologię wraz z kilkoma przykładami i objaśnia krok po kroku, jak stwierdzić, czy przedsiębiorstwo może być zakwalifikowane jako MŚP. Zawiera on również odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania z funkcjonalnej skrzynki, jak i na większość kwestii poruszonych przez państwa członkowskie. Rozprowadzono około 70 000 egzemplarzy poradnika różnymi kanałami (IRC - Centrum Przekazu Innowacji, EIC - Europejskie Centra Informacji, stałe przedstawicielstwa itp.) Poradnik jest też dostępny na stronach internetowych Europa⁶. Do października 2006 r. odnotowano ponad 250 000 wejść na stronę.

4. WNIOSKI

Wszystkie państwa członkowskie, które dostarczyły do Komisji informacje zwrotne, podjęły działania zgodnie z zaleceniem. Działania podjęto również na poziomie wspólnotowym w celu dostosowania polityki i programów UE do definicji MŚP. Można zatem uznać, że nowa definicja MŚP została wdrożona we właściwy sposób.

Z dotychczasowych doświadczeń, chociaż są one ograniczone, wynika, że nowa definicja MŚP lepiej odzwierciedla rzeczywistą sytuację gospodarczą MŚP. Państwa członkowskie lub

⁶ http://europa.eu.int/comm/enterprise/enterprise_policy/sme_definition/sme_user_guide.pdf

zainteresowane strony poruszyły niektóre kwestie dotyczące interpretacji; na większość z nich szybko udzielono odpowiedzi, bezpośrednio odpowiadając na otrzymane pytania lub poprzez publikację poradnika dla użytkowników dla MŚP. W opinii Komisji pozostałe kwestie⁷ nie były na tyle istotne, aby uzasadniały wcześniejsze dostosowanie definicji kosztem minimalnego poziomu stabilności ram prawnych. Mogą one jednak - wraz z innymi kwestiami, które mogą pojawić się w nadchodzących latach - stanowić podstawę do kolejnego przeglądu. Zmiany gospodarcze, jakie nastąpiły od maja 2003 r., nie wymagają zmian definicji. Wreszcie art. 1 dyrektywy 83/349/EWG, na którym opiera się definicja przedsiębiorstw związanych, nie został zmieniony od 2003 r.

Czteroletni okres wdrażania pozwoliłby różnym podmiotom zaangażowanym w ten proces na zdobycie doświadczeń; do dnia 31 marca 2009 r. można by sporządzić nową ocenę. W międzyczasie Komisja będzie monitorować zmiany inflacji i przyrostu produktywności w UE, aby ocenić, czy zachodzi potrzeba dostosowania pułapów finansowych.

⁷ Patrz punkt 2.3 powyżej.